

AçıkÖğrenim: ÖğrenmeAlanı DD208: Refah, Suç ve Toplum Gözetlemeye Giriş 1

Allan Cochrane

Ders, modern dünyanın karşılaştığı en önemli sorun ve konularla ilgilidir. Refah, suç ve toplum arasındaki karmaşıklıklar ile gerilimler ve sosyal hizmet verilmesi ile suçun kontrol edilmesinin hedeflenmesi arasındaki örtüşmeler... Sosyal adalet, güvenlik ve cemiyetle ilgili konular bu bağlamda ana öneme sahiptir. Bu giriş bölümünde, günlük bir deneyim olarak gözetlemeyi tartışarak bu konulara yaklaşılmıştır.

John Banford

Komisyon üyesi, bizleri bir gözetleme toplumu olmaya doğru uyurgezer bir şekilde ilerlemenin tehlikelerine karşı uyardı. Ve bence hepimiz de yaşadığımız modern dünyanın bir parçası olarak, günlük hayatımıza bakarken giderek artan ölçüde kişisel bilgilerimizin üretildiğinin farkında olmalıyız. Burada bir tıklama, şurada bir cep telefonu kullanımı; ATM'yi ziyaret etmek, kredi kartı kullanmak; bir supermarket indirim kartı kullanmak. Bunlardan herhangi birini her yaptığımızda bizler hakkında elektronik ayakizleri oluşmuş oluyor. Bunların herbiri fazla görünür olmadığından kabul edilebilir çünkü bizlere hizmet amacıyla yapılıyorlar, beklediğimiz şeyler. Ama bunlar, bütün o bilgilerin bir araya getirilip bireylerin beklemedikleri şekilde kullanılmalarının da önünü açıyor.

Allan Cochrane

Bu başlangıç filminde her gün gidilebilecek bir yerde – Leeds'in bir köşesindeki alışveriş merkezinde gözetlemenin nasıl yapıldığına dair örneklerle bakacağız. Ben Alan Cochrane. Buraya izlemeyi yapanlar ile izlenenler tarafından gözetlemenin nasıl yapıldığını anlamak maksadıyla Açık Üniversite eğitmen kadrosunun bir üyesi olarak geldim. Dikkat edilen ve korunan olmakla başkalarının korunabilmesi için göz kulak olunan olmak arasındaki gerilimi de yansıtmaya çalışacağım.

White Rose gibi şehir dışı alışveriş merkezleri, hizmet ettikleri cemiyetlerden uzakta kalmaktadırlar; bu sebeple, müdürlerin yapmaya çalıştıkları işlerden biri de, insanları müşteri olarak buralara çekmektir.

Alışveriş merkezlerinin nasıl düşünülüp anlaşıldığını belirleyen değerler sistemini tanımlar mısınız?

Peter Cook

Alışveriş yapan ana kitlemiz aslında yerel cemiyetten az sayıda bir insan grubu. Bunun sonucu olarak, yerel halktan insanlarla arkadaşlık kurmamız ve beslendiğimiz topluma bir şeyler vermemiz çok önemli.

Allan Cochrane

Toplum-odaklı bir proje, merkezin erken açılması ve yaşlı insanların içerideki dükkanlarda yürümelerini öngörüyor. Alışveriş merkezinde yürüyüş, bazıları için yaygın bir boş vakit eğlencesi haline geldi.

İnsanların dolaştığını izliyorum, özellikle de sabah erken saatlerde ve merak ediyorum neden başka bir yere değil de buraya gelmeyi seçtiniz?

Nassem

Bilirsiniz, daha güvenli. Evimizin tam karşısında bir park var ve burası bizim için daha uygun. Aynı zamanda da, buraya yürüyüşe gelen başkalarıyla tanışıyoruz. Yani buraya gelmek çok daha iyi.

Margaret

Antrenmanı sağlık sebepleriyle yapıyoruz. Ben şeker hastasıyım ve bu sebeple yürüyüşe başladım. Çalışanlar ve güvenlik görevlileri de çok arkadaşça davranıyorlar ve tabii bu da bir teşvik oluyor. Ve evet, bu sebeple de güvende hissediyoruz.

Allan Cochrane

Alışveriş merkezinin güvenlik vaadi son derece önemli ve bu aynı zamanda bazı insanları dışarıda tutarak diğerleri için güvenli bir alan oluşturmak demek. İstenmeyenleri dışarıda tutmaktan bahsettiğimizde, bunların kim olduğunu nereden biliyorsunuz? Nasıl ...?

John White

Evet. Merkeze sürekli geri gelenlerle uğraştığımız zamanlar oldu. 'Hayvanat bahçesi listesinde kimler var' diye isimlendirdiğimiz bir listemiz de var. Ve, bayağı da dolu bir liste. Ama çoğunu da biliyoruz çünkü alışveriş merkezine yasaklı oldukları halde gelmeye devam ediyorlar.

Ryan

Bazı insanlar kameralar ve güvenlik görevlilerini özel hayatlarına tecavüz olarak görebiliyorlar, kamuya açık bir yerde bile. Ama ben olaya bu şekilde bakmıyorum. Bence insanlar böyle daha güvende hissediyorlarsa ve bu, her yaşta insan için burayı güzel bir yer haline getiriyorsa, bence sorun yok.

Allan Cochrane

Bir şekilde gözetleme deneyimi evrenseldir; alışveriş merkezinde dolaşan her insan kameraların görüş açısındadır. Pazarlama stratejileri, bulunması çok da zor olmayan kişisel veriler ile geliştirilir. Doktorlar tıbbi bilgilere sahiptir. Vergi ve yardım bilgileri de devletin birimlerindedir. Ama insanlar gözetleme sürecinde nasıl algılandıklarına göre bundan farklı şekillerde etkilenirler.

John White

Evet, güneydoğu girişinde IC1, erkek, beyaz ve gri üst, kot, beyaz teniz

ayakkabıları ve beyzbol şapkası giyinmiş. Bu adama yaklaşabilir misin? Argos'a girdi.

Güvenlik görevlisi

Durdur, John.

John White

Orda bekle. Dışarıda bekle. ... Viski 3 4 dışarıda. Yasaklı.

Telsiz

Viski, alfa, delta. Yasağı ömür boyu mu değil mi?

John White

Evet.

Güvenlik görevlisi

Evet. Öyle olduğunu düşünüyoruz.

Kirstie Ball

Gözetleyen bir toplum olmaya doğru bu gidişatın yansımaları, bilginin nasıl kullandığı, saklandığı, kimin eline geçtiği ve bu bilgiyle nasıl kararlar alındığı, insanların hayatlarının akışının ne şekilde yönlendirildiği ile ilgilidir.

Allan Cochrane

Gözetleme ve bilgi toplamanın kullanılabileceği yollardan biri, istenmeyen olarak görülenleri tanımlamak ve onları toplumdaki dışlamaktır.

Kirstie Ball

Gözetleme en ciddi haliyle sınırlarda uygulanır çünkü giriş çok sıkı kontrol edildiğinden sınırlar sıkıştırma noktası oluştururlar. Böylece alan güvenlidir ve kimse tehdit altında değildir.

Allan Cochrane

Güvenlik görevlileri bir açıdan merkezin sınırlarını korumakla yükümlüdür, ki böylece içeridekiler bir cemiyet oluştururken dışarıdan gelen tehditlerden de korunurlar. Bu, belli alışveriş mağazalarında alışveriş yapan bir topluluk. Dışarıda bırakılan insanlardan bazıları, bu mağazalardan alışveriş yapamayacakları düşünüldüğünden ve bu mağazalar çok pahalı olduğundan içeri alınmıyorlar.

Peter Cook

Bence dışlanan gruplar varsa, bunlar White Rose Alışveriş Merkezi'nde alışveriş yapmaya yeterli güçleri olmadığını düşünenlerdir. Bu sebeple, hizmet alanımızla ilgili geniş araştırmalar yapıyoruz; kim alışveriş yapıyor, kim yapmıyor ve araştırmalarımız gösteriyor ki, fiyatlarımız piyasanın çok da üzerinde değil ama çok hesaplı dükkanlardan oluşan bir merkez de değiliz. Leeds'te aslında çok da yoksul bir muhitte iş yapıyoruz. Ülkenin en yoksul belediye bölgeleri bizim burnumuzun ucunda. Bu nedenle, sosyoekonomik nüfus özelliklerine bağlı bir

dışlama olabilir ama başbelaları gibi özellikle dışlanmış gruplardan bahsedemeyiz.